

REFERAT Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029)

d. 05-02-2026

Mødedato   Torsdag d. 05. februar 2026 kl. 08:30

Mødested   M2.3

Mødedeltagere   Lars Mogensen, Stine Isaksen, Steffen Drejer, Jakob Svendsen, Natja
Hedegaard Gram

Indholdsfortegnelse

Stillingtagen til planlægning for Energipark Tjele - Vinge.....	3
Stillingtagen til fortsat planlægning for Energipark Iglø efter idéfase.....	5
Stillingtagen til videre planlægning for solceller ved Kvorning efter afgørelse i klagenævn.....	10
Stillingtagen til videre planlægning for solceller og vindmøller ved Sjørring efter afgørelse i klagen	13
Igangsætning af plan for bæredygtig jordhåndtering i Viborg Kommune.....	16
Temadrøftelse: Aftale om et Grønt Danmark.....	19
Gennemførelse af Viborg Kommunes indsats efter Statens vand- og naturplanlægning i 2026 (bevil	20
Temadrøftelse: Behandling af Gudenåcentralens ansøgning om fortsat drift.....	24
Etablering af privat bade-/bådebro i beskyttet sø matr.nr 13y Overlund By, Asmild.....	26
Klage over miljøgodkendelse til oplag af stabiliseret spildevandsslam.....	29
Klage over fornyet tilslutningstilladelse til Mammen Mejeri.....	31
Revision af klimaplanen (orienteringssag).....	34
Mødeliste for Klima-, Miljø- og Naturudvalget 2026.....	37
Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder r	38
Lukket: Ejendomssag.....	39
Underskriftsark.....	40

Punkt 1: Stillingtagen til planlægning for Energipark Tjele - Vinge

23/14168

Resume

På baggrund af konstitueringsaftalen skal byrådet tage stilling til i hvilket omfang, der skal arbejdes videre med planlægningen for Energipark Tjele – Vinge.

Indstilling

Direktøren for Teknik og Miljø foreslår, at Klima-, Miljø- og Naturudvalget tager stilling til, om udvalget vil indstille til byrådet,

1. om planlægningen for Energipark Tjele – Vinge - vindmøller, solceller og energiklynge fortsættes i sin helhed eller kun for så vidt angår vindmøller og energiklynge.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at planlægningen for Energipark Tjele – Vinge - vindmøller, solceller og energiklynge fortsættes, for så vidt angår vindmøller og energiklynge.

Sagsfremstilling

Historik

Historik for VE-planlægning generelt

Byrådet tog stilling til prioritering af planlægning for vedvarende energianlæg på møde senest i december 2023 ([link til sag nr. 6 i byrådet 13. december 2023](#)).

Byrådet besluttede reviderede prioriteringskriterier for planlægning for vedvarende energianlæg på møde i november 2023 ([link til sag nr. 5 i byrådet 15. november 2023](#)).

Byrådet vedtog i december 2025 forslag til energistrategi med henblik på offentlig høring i 8 uger ([link til sag nr.4 byrådet den 17. december 2025](#)).

Historik for Energipark Tjele – Vinge

Byrådet besluttede på møde den 21. maj 2025 ([link til sag nr. 15 i byrådet den 21. maj 2025](#)), at vedtage forslag til lokalplan nr. 618 for energiklynge med solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge samt tillæg nr. 115 til kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport og bilagsrapport, udkast til tilbud om udbygningsaftale, grundvandsredegørelse, udkast til miljøgodkendelse og bilag hertil samt udkast til § 25 tilladelse med henblik på offentlig høring.

Efter den offentlige høring besluttede Økonomi- og Erhvervsudvalget den 10. december 2025 ([link til sag nr. 5 Økonomi- og Erhvervsudvalget den 10. december 2025](#)) bl.a., at forslag til lokalplan nr. 618 og forslag til kommuneplan nr. 115 reduceres med ca. 98 ha og 3 vindmøller, på baggrund af indsigelse fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø, og at forvaltningen arbejder videre med undersøgelser og ændringsforslag med henblik på fremsættelse af revideret plangrundlag og miljøvurdering. Det blev desuden besluttet, at forvaltningen går i dialog med lodsejer vedrørende en udbygningsaftale for en sydlig forsyningsvej, samt at forvaltningen går i dialog med udvikler om en trinvis udbygning af forsyningsvejene.

Inddragelse og høring

Forslag til lokalplan nr. 618 for energiklynge med solcelleanlæg og vindmøller ved Vinge og forslag til tillæg nr. 115 til kommuneplan 2017-2029 med tilhørende miljørapport mv. har været i høring fra 2. juni 2025 til den 18. august 2025. Der blev afholdt et borgermøde den 11. juni 2025.

De vedtagne planforslag kan ses som bilag til byrådets vedtagelse på møde den 21. maj 2025 samt på plandata [Link til lokalplan 618 Energipark Tjele og miljørapport](#).

I høringen kom der et veto fra Styrelsen for Grøn Arealomlægning og Vandmiljø mod 3 vindmøller og 98 ha solceller.

Høringssvar mv. blev behandlet af Økonomi- og Erhvervsudvalget den 10. december 2025.

Beskrivelse

Der har været et planforslag i høring for ca. 430 ha. solceller, 14 vindmøller på 185 m og en energiklynge bl.a. med biogas. Flere detaljer er i bilag 1.

Økonomi- og Erhvervsudvalget har den 10. december 2025 besluttet, at der skal udarbejdes nyt plangrundlag for et reduceret projekt med ca. 350 ha solceller og 11 vindmøller.

Beslutningen afspejler ikke konstitueringsaftalen om udtagelse af solcelleanlæg. I konstitueringsaftalen fremgår følgende:

”Byrådet vil for nuværende stoppe planlægningen af yderligere VE-anlæg ud over det, byrådet allerede har vedtaget lokalplaner for. Den påbegyndte planlægning af Energipark Tjele fastholdes dog med udtagelse af solcelleanlæg. Hvad angår Energipark Tjele, fastholdes dette under forudsætning af, at infrastrukturen i området løses på en tilfredsstillende vis herunder ved ny vejføring.

De virksomheder, der ønsker at placere sig i den nationale industripark eller i et andet erhvervsområde i Viborg Kommune, skal have mulighed for at sikre sig den nødvendige lokale, grønne energiforsyning, som fx er en forudsætning for etablering og udvikling af industriparken.”

” Forvaltningen skal mindst én gang årligt opdatere kommunens energistrategi med en status for, om kommunen er på vej til at opfylde DK2020-målsætningen om, at produktionen fra vedvarende energianlæg i 2030 mindst svarer til kommunens årlige elforbrug — samt angive, hvilke yderligere indsatser der eventuelt er nødvendige.”

Der skal således tages stilling til i hvilket omfang, forvaltningen skal arbejde videre med planlægningen.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Tidsplanen vil afhænge af planlægningens omfang.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Energipark Tjele - Notat

Punkt 2: Stillingtagen til fortsat planlægning for Energipark Iglso efter idéfase

24/6924

Resume

Der har været gennemført idéfase samt partshøring for Energipark Iglso.

Der blev indsendt 77 høringssvar, som forelægges til politisk beslutning inden udarbejdelse af planforslag og miljørapport.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at planlægningen og udarbejdelse af miljørapport for Energipark Iglso fortsætter som beskrevet, og
2. at bilag 5 "Notat til behandling af høringssvar" godkendes og sendes som svar til dem, der har indsendt ideer og forslag.

Beslutning i Klima- og Miljøudvalget (2022-2025) den 25-11-2025

Klima- og Miljøudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at planlægningen og udarbejdelse af miljørapport for Energipark Iglso fortsætter som beskrevet, og
2. at bilag 5 "Notat til behandling af høringssvar" godkendes og sendes som svar til dem, der har indsendt ideer og forslag.

Steffen Drejer (C) og Lars Mogensen (I) stemmer imod punkt 1.

Beslutning i Økonomi- og Erhvervsudvalget (2022-2025) den 10-12-2025

Anders Bertel (A) stiller ændringsforslag, at sagen sendes tilbage til udvalget.

For stemmer Martin Sanderhoff (M), Mette Nielsen (Y), Torsten Nielsen (Æ), Katrine Fusager Rohde (V) og Anders Bertel (A).

Imod stemmer Kurt Mosgaard (V) og Ulrik Wilbek (V).

Stine Damborg (C) undlader at stemme.

Ændringsforslaget blev vedtaget

Kurt Mosgaard (V) begærer herefter sagen i byrådet.

Fraværende:

Peter Juhl

Beslutning i Byrådet (2022-2025) den 17-12-2025

Anders Bertel (A) stiller forslag om, at sagen sendes tilbage til udvalget.

For forslaget stemmer Katrine Fusager Rohde (V), Lone Kastbjerg (V), Frederik Houmann Thuesen (V) Kurt Johansen (V), Pia Viller Arendt (V), Leo Nørgaard, Torsten Nielsen (Æ), Birgith B. Langballe (Y), Birthe Hartz (Y), Mette Nielsen (Y), Aksel Rosager (Ø), Stine Isaksen (Å), Elo Nielsen (F), Martin Sanderhoff (M), Anders Bertel (A), og Mads Panny (A),

mens Johannes Vesterby (V), Kurt Mosgaard (V) og Anders Jensen (V) stemmer imod.

Ulrik Wilbek (V), Kim Dongsgaard (V), Lars Mogensen (I), Steffen Drejer (C), Sofie Ringgaard Schønning (C), Lise Bertelsen (C), Peter Juhl (C) og Malena Møller Mortensen (C) undlader at stemme.

Forslaget godkendes derved.

Stine Damborg deltog ikke på grund af inhabilitet.

Fraværende:

Eva Pinnerup

Marianne Aaris Andersen

Niels Jørgen Ottesen

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø og Naturudvalget indstiller til Økonomi- og Erhvervsudvalget,

1. at planlægningen for Energipark Iglso stoppes, og

2. at bilag 5 ”Notat til behandling af høringssvar” sendes som svar til dem, der har indsendt ideer og forslag med den tilføjelse til byrådets svar, at planlægningen stoppes.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 4. juni 2024 ([link til sag nr. 3 i Klima- og Miljøudvalget den 4. juni 2024](#)) at igangsætte planlægningen for Energipark Iglso.

Byrådet besluttede den 18. december 2024 ([link til sag nr. 9 i byrådet den 18. december 2024](#)) at indmelde Energipark Iglso som statslig energipark.

Klima- og Miljøudvalget besluttede den 21. oktober 2025 ([link til sag nr. 4 i Klima- og Miljøudvalget den 21. oktober 2024](#)) at fastsætte specifikke afstandskrav til placering af vindmøller ved kommunale veje.

Inddragelse og høring

Der har været afholdt idéfase for planlægningen for Energipark Iglso fra den 15. august 2024 til den 12. september 2024 for at indkalde idéer og forslag til indholdet i den videre planlægning og indholdet i miljøvurderingerne. Der har parallelt med idéfasen været en høring af berørte myndigheder. Det daværende projektområde er i bilag 1.

Der blev afholdt borgermøde den 27. august 2024 i Kjeldbjerg Forsamlingshus.

Borgernes bemærkninger drejede sig i hovedtræk om:

- Kompensation til naboer
- Stoholm bliver omringet af VE-anlæg
- Muligheder for ejerandele i projektet
- Langtidseffekter og forurening efter solceller
- Økonomisk garanti til oprydning
- Påvirkning af flagermus
- Støj fra vindmøller og solceller

Da punktet for nettilslutning på daværende tidspunkt var ukendt, var kabeltracéerne ikke med i idéfasen for projektet. Derfor har der været afholdt en supplerende partshøring af lodsejere fra den 10. juni 2025 til den 24. juni 2025 for to potentielle tracéer, hvoraf kun det ene vil blive realiseret. Der har parallelt med partshøringen været en høring af berørte myndigheder.

Der er kommet 77 høringssvar med idéer og forslag. Høringssvarene er i bilag 6 og 7.

Høringssvarene omhandler:

- Ejendomsværdi
- Flagermus og dyreliv
- Projekt, placering og proces
- Støj, lugt og lys
- Forurening og afsmitning
- Klima og CO2-aftryk

- Transport og trafikssikkerhed
- Natur og naturbeskyttelse
- Radar- og radioforbindelser
- Atomkraft
- Drift, økonomi og Grøn Pulje
- Vandforhold
- Bestemmelser

Forvaltningens behandling af høringssvar er i bilag 5. Bilaget indeholder et resumé af høringssvarene samt forslag til byrådets svar til disse.

Beskrivelse

BioCirc har ansøgt om en bioøkonomisk energipark sydøst for Kjeldbjerg og syd for Iglso. Energiparken er siden idéfasen blevet reduceret og omfatter nu et projektområde på ca. 385 ha (mod tidligere 450 ha), der består af ca. 290 ha solceller (mod tidligere 375 ha) og 14 ha industriklynge samt ca. 72 ha natur (mod tidligere 60 ha). I tilknytning til industriklyngen planlægges der for et område på ca. 4,5 ha til etablering af transformerstation samt batterianlæg (BESS). Derudover er der ansøgt om to forskellige opstillingsmønstre for vindmøller, hhv. 10 stk. vindmøller á 150 meters højde på lige rækker eller 6 stk. vindmøller á 185 meters højde på en buet linje.

Udvikler har – efter udvalgets beslutning om afstandskrav fra vindmøller til kommunale veje – besluttet at ansøge om 6 stk. vindmøller á 185 meters højde på en buet linje. Opstillingsmønsteret er parallelforskuet med 94 meter mod nordøst i forhold til det tidligere ansøgte opstillingsmønster, hvor der var vingeoverslag over de kommunale veje Ø. Børstingvej og Rørgårdsvej. Det nye opstillingsmønster overholder dermed Klima- og Miljøudvalgets krav om 100 meters afstand til kommunale veje.

Det nuværende projektområde er i bilag 2. Forskel fra ansøgningen i fordebatten og den nuværende ansøgning inkl. fastlagt opstillingsmønster er i bilag 3.

I forhold til elproduktion forventes det, at solcellerne vil have en effekt på 250-300 MW og producere ca. 300 GWh/år. Det er endnu ikke fastlagt, om solcellerne etableres på faste stativer eller på bevægelige paneler (trackere). Derudover vil vindmøllerne producere op til 138 GWh/år.

Planlægning

For at muliggøre projektet er det nødvendigt at udarbejde følgende:

- Én lokalplan for hele projektområdet (industriklynge, solceller og vindmøller).
- Ét kommuneplantillæg for hele projektområdet (industriklynge, solceller og vindmøller).

Kommuneplantillægget skal udlægge nye rammeområder til tekniske anlæg. Lokalplanen skal tilsvarende udlægge områderne til tekniske anlæg i form af vindmøller og solceller samt til industriklynge med tilhørende tekniske anlæg.

Miljøvurderinger

- Der udarbejdes én samlet miljørapport, som omfatter:
- Miljøvurdering af plangrundlaget for både industriklynge, solceller og vindmøller.
- Miljøkonsekvensvurdering af det konkrete projekt for solceller og vindmøller.
- Miljøkonsekvensrapporten for industriklyngen vil afvente at der foreligger et konkret projekt.

Miljørapport

Miljørapporten for hhv. solcelle- og vindmølleområdet samt for industriklyngen vil belyse potentielle påvirkninger af omgivelserne og omfatte en vurdering af relevante miljøforhold. Afgrænsningen af emnerne i rapporterne er baseret på den indledende idéfase, partshøringen samt en screening af projekterne. Udkast til samlet afgrænsningsnotatet er i bilag 4.

De overordnede temaer, der vil blive behandlet i miljørapporten, omfatter befolkning, menneskers sundhed, biologisk mangfoldighed, jordarealer, jordbund, vand, affald, klima, kulturarv, landskab og kumulative effekter. Hvert tema dækker

relevante underpunkter, såsom friluftsliv, trafik og trafiksikkerhed, støj og vibrationer, beskyttede arter og naturområder, grundvand og overfladevand, arealforbrug, affaldshåndtering, CO2-udledning, fredede fortidsminder, visuel påvirkning og indbyrdes kumulative effekter af miljøpåvirkninger.

Kabeltracé til anført nettilslutningspunkt

Energinet har fastslået, at nettilslutningspunktet er transformerstationen i Bilstrup sydvest fra Skive. Forsvarets Ejendomsstyrelse har tilkendegivet i deres høringssvar, at der ikke kan accepteres et kabeltracé gennem Skive Øvelsesterræn.

Forvaltningen vil gå i dialog med Forsvarets Ejendomsstyrelse samt udvikler i forhold til at finde en løsning herpå.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Forvaltningen forventer følgende tidsplaner for planlægning for Energipark Iglso:

Tidslinje 1: Planer for solceller og vindmøller (inkl. miljøkonsekvensvurdering) samt industriklynge (uden miljøkonsekvensvurdering)

Planforslag til vedtagelse   Medio 2026

Offentlig høring   Ultimo 2026

Endelig vedtagelse   Primo 2027

Tidslinje 2: Miljøkonsekvensvurdering af industriklynge

Forslag til MKV til vedtagelse   Primo 2027

Offentlig høring   Medio 2027

Endelig vedtagelse   Ultimo 2027

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Hvis planerne vedtages endeligt, kræver projekterne forskellige tilladelser, herunder tilladelse efter § 25 i miljøvurderingsloven samt byggetilladelse.

Bilag

Energipark Iglso (gammel ansøgning 1.5.2024)

Oversigtskort - Energipark Iglso

Forskel fra gammel ansøgning og ny ansøgning

Samlet afgrænsningsnotat - Energipark Iglso

Notat til behandling af høringssvar

Høringsvar fra idéfase

Høringsvar fra supplerende partshøring

Punkt 3: Stillingtagen til videre planlægning for solceller ved Kvorning efter afgørelse i klagenævn

23/9941

Resume

Planklagenævnet samt Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 12. december 2025 ophævet lokalplan nr. 611 - solcelleanlæg ved Kvorning - med tilhørende miljørapport samt § 25-tilladelse til etablering af et solcelleanlæg og hjemvist til fornyet behandling i kommunen.

Der skal tages stilling til om planlægningen for solceller ved Kvorning skal fortsætte ved at igangsætte arbejdet med habitatkonsekvensvurdering samt tilpasning af plandokumenter.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima-, Miljø- og Naturudvalget tager stilling til, om udvalget vil indstille til byrådet,

1. at planlægningen for solceller ved Kvorning skal fortsætte, og at der udarbejdes en habitatkonsekvensvurdering.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at planlægningen for solceller ved Kvorning skal fortsætte, og at der udarbejdes en habitatkonsekvensvurdering.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede den 23. april 2025 ([link til sag nr. 3 i byrådet den 23. april 2025](#)) at vedtage lokalplan nr. 611, tillæg nr. 111 til Kommuneplan 2017-2029 samt miljørapport og § 25-tilladelse endeligt.

Lokalplan, kommuneplantillæg, miljørapport og § 25-tilladelse blev offentlig bekendtgjort den 8. maj 2025 og er i bilag 1, 2, 3 og 4.

I konstitueringsaftalen fra 21. november 2025 fremgår følgende:

”Byrådet vil for nuværende stoppe planlægningen af yderligere VE-anlæg ud over det, byrådet allerede har vedtaget lokalplaner for. Den påbegyndte planlægning af Energipark Tjele fastholdes dog med udtagelse af solcelleanlæg. Hvad angår Energipark Tjele, fastholdes dette under forudsætning af, at infrastrukturen i området løses på en tilfredsstillende vis herunder ved ny vejføring.”

”Forvaltningen skal mindst én gang årligt opdatere kommunens energistrategi med en status for, om kommunen er på vej til at opfylde DK2020-målsætningen om, at produktionen fra vedvarende energianlæg i 2030 mindst svarer til kommunens årlige elforbrug — samt angive, hvilke yderligere indsatser der eventuelt er nødvendige.”

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Nævnenes afgørelse

Planklagenævnet samt Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 12. december 2025 truffet afgørelse om at ophæve lokalplan nr. 611 - solcelleanlæg ved Kvorning - med tilhørende miljørapport samt § 25-tilladelse til etablering af et solcelleanlæg.

Afgørelserne er i bilag 5 og 6.

Nævnene har vurderet, at kommunen ikke i tilstrækkelig grad har belyst solcelleprojektets mulige påvirkning af nærliggende Natura 2000-områder.

Planklagenævnet gør opmærksom på, at kommuneplantillæg nr. 111 formelt set er ophævet ved byrådets vedtagelse af Kommuneplan 2025-2036. Indholdet er videreført i den nye kommuneplan. Efter nævnets praksis vil klageren dog i en situation, hvor det påklagede indhold i et ophævet kommuneplantillæg er blevet genvedtaget i den nye kommuneplan, kunne klage over dette indhold i forhold til den nye kommuneplan. Nævnet vil derfor kunne behandle en sådan klage på trods af udløbet af klagefristen over den nye kommuneplan.

Klager har i december klaget over kommuneplanen, hvorfor Planklagenævnet må forventes at behandle indenfor 6 måneder, jf. nævnenes sagsbehandlingsfrist.

Det er i miljørapporten vurderet, at solcelleprojektet ikke vil påvirke nærliggende Natura 2000-områder væsentligt, og derfor blev der ikke udarbejdet en habitatkonsekvensvurdering.

Da miljørapporten samtidig viser, at damflagermus forekommer i området og kan blive påvirket af støj fra anlægsarbejdet, blev der i § 25-tilladelsen fastsat vilkår om, at nedramning af solcellestativer kun måtte forekomme i specifikke tidsperioder.

Nævnene har vurderet, at sådanne vilkår om tidsbegrænsninger er såkaldte afværgeforanstaltninger og ikke blot almindelige standardvilkår. Afværgeforanstaltninger må ikke indgå i vurderingen af, om et projekt kan have væsentlig påvirkning på et Natura 2000-område.

Planklagenævnet samt Miljø- og Fødevarerklagenævnet har derfor konkluderet, at det ikke med sikkerhed kan udelukkes, at projektet kan påvirke nærliggende Natura 2000-områder væsentligt, og at der derfor burde have været udarbejdet en såkaldt habitatkonsekvensvurdering.

På den baggrund vurderer klagenævnene, at Viborg Byråds afgørelse om endelig vedtagelse af lokalplan, miljørapport m.v. lider af en retlig mangel og kan ikke opretholdes.

Fornyet behandling

Klagenævnene bemærker, at ved en fornyet behandling skal Viborg Kommune gennemføre en ny vurdering af projektets påvirkning af damflagermus, som er på udpegningsgrundlaget for Natura 2000-områderne nr. 30 og 33, og kommunen i så fald vil skulle udarbejde en habitatkonsekvensvurdering.

Hvis byrådet ønsker at fortsætte planlægningen ved at gennemføre en fornyet behandling, skal der igangsættes udarbejdelse af en habitatkonsekvensvurdering. I den forbindelse skal udkast til plandokumenter og miljørapport opdateres og konsekvensrettes, inden de kan forelægges til politisk vedtagelse samt fornyet høring i mindst otte uger.

Alternativer

Byrådet kan vælge at stoppe planlægningen, hvilket medfører, at der ikke vil blive igangsat habitatkonsekvensvurdering, og at plangrundlag samt miljørapport fortsat vil være ophævet.

Tidsperspektiv

Udarbejdelse af habitatkonsekvensvurdering	Primo 2026
Forslag til plangrundlag til vedtagelse	Medio 2026
Offentlig høring	Medio 2026
Endelig vedtagelse af lokalplan, miljørapport, mv.	Ultimo 2026

Økonomiske forhold og konsekvenser

Det forventes ikke at have økonomiske konsekvenser for kommunen, om planlægningen stoppes eller videreføres.

Videreføres planlægningen og realiseres projektet, vil det betyde, at opstiller skal indbetale ca. 8,125 mio. kr. til Grøn Pulje. Kommunen administrerer puljen, som kan anvendes bredt til tiltag i kommunens område.

Juridiske og planmæssige forhold

Forvaltningen vurderer, at planlægningen har principiel betydning for kommunen, og for opfyldelse af kommunens mål i klimaplanen. Endelig stillingtagen til, om planlægningen for solceller ved Kvorning skal fortsætte, skal derfor ske i byrådet.

Bilag

Lokalplan nr. 611

Kommuneplantillæg nr. 111

Miljørapport, Bilagsrapport, Supplerende visualiseringer

§ 25-tilladelse

Kvorning - Miljø- og Fødevareklagenævn ophæver § 25-tilladelse

Kvorning - Planklagenævnet ophæver lokalplan med tilhørende miljørapport

Punkt 4: Stillingtagen til videre planlægning for solceller og vindmøller ved Sjørring efter afgørelse i klagenævn

23/14166

Resume

Planklagenævnet samt Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 17. december 2025 ophævet lokalplan 617 - solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring - med tilhørende miljørapport samt § 25-tilladelse til etablering af solcelleanlæg og vindmøller og hjemvist til fornyet behandling i kommunen.

Der skal tages stilling til, om der skal udarbejdet et justeret plangrundlag for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima-, Miljø- og Naturudvalget tager stilling til, om udvalget vil indstille til byrådet,

1. at planlægningen for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring skal fortsætte med henblik på vedtagelse af justeret plangrundlag.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at planlægningen for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring skal fortsætte med henblik på vedtagelse af justeret plangrundlag.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede den 23. april 2025 ([link til sag nr. 2 i byrådet den 23. april 2025](#)) at vedtage lokalplan nr. 617, tillæg nr. 114 til Kommuneplan 2017-2029 samt miljørapport og § 25-tilladelse endeligt.

Lokalplan, kommuneplantillæg, miljørapport og § 25-tilladelse blev offentlig bekendtgjort den 8. maj 2025 og er i bilag 1, 2, 3 og 4.

I konstitueringsaftalen fra 21. november 2025 fremgår følgende:

”Byrådet vil for nuværende stoppe planlægningen af yderligere VE-anlæg ud over det, byrådet allerede har vedtaget lokalplaner for. Den påbegyndte planlægning af Energipark Tjele fastholdes dog med udtagelse af solcelleanlæg. Hvad angår Energipark Tjele, fastholdes dette under forudsætning af, at infrastrukturen i området løses på en tilfredsstillende vis herunder ved ny vejføring.”

”Forvaltningen skal mindst én gang årligt opdatere kommunens energistrategi med en status for, om kommunen er på vej til at opfylde DK2020-målsætningen om, at produktionen fra vedvarende energianlæg i 2030 mindst svarer til kommunens årlige elforbrug — samt angive, hvilke yderligere indsatser der eventuelt er nødvendige.”

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Nævnenes afgørelser

Planklagenævnet samt Miljø- og Fødevareklagenævnet har den 17. december 2025 truffet afgørelse om at ophæve lokalplan 617 - solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring - med tilhørende miljørapport samt § 25-tilladelse til etablering af solcelleanlæg og vindmøller og hjemvise til fornyet behandling i kommunen.

Afgørelserne er i bilag 5 og 6.

Baggrunden for afgørelserne er, at nævnene vurderer, at der, for så vidt angår et byrådsmedlem, foreligger omstændigheder, som er egnede til at vække tvivl om byrådsmedlemmets upartiskhed, jf. forvaltningslovens § 3, stk. 1, nr. 5. Det er en retlig mangel, som nævnet vurderer, at der ikke er den fornødne sikkerhed for, ikke har haft nogen indflydelse på afgørelsens indhold.

På den baggrund lider Viborg Byråds afgørelse om endelig vedtagelse af lokalplan, miljørapport m.v. af en retlig mangel og kan ikke opretholdes.

Forvaltningen har anmodet nævnene om at genoptage sagerne i forhold til deres vurdering af inhabilitet.

Planklagenævnet gør opmærksom på, at kommuneplantillæg nr. 114 formelt set er ophævet ved byrådets vedtagelse af Kommuneplan 2025-2036. Indholdet er videreført i den nye kommuneplan. Efter nævnets praksis vil klageren dog i en situation, hvor det påklagede indhold i et ophævet kommuneplantillæg er blevet genvedtaget i den nye kommuneplan, kunne klage over dette indhold i forhold til den nye kommuneplan. Nævnet vil derfor kunne behandle en sådan klage på trods af udløbet af klagefristen over den nye kommuneplan.

Klager har i december klaget over kommuneplanen, hvorfor Planklagenævnet må forventes at behandle indenfor 6 måneder, jf. nævnenes sagsbehandlingsfrist.

Planklagenævnet har i afgørelsen tilkendegivet sin vurdering af hvorvidt følgende påklagede spørgsmål kan føre til en ophævelse af dele kommuneplan 2025-2025:

- 1) Om reglerne om Natura 2000-områder er overholdt i forhold til påvirkning af tajgasædgå og damflagermus.
- 2) Om reglerne om bilag IV-arter er overholdt i forhold til påvirkning af flagermus.
- 3) Om miljøvurderingslovens minimumskrav til en miljøvurdering er opfyldt i forhold til kumulativ påvirkning, alternativer, støj, farlige stoffer, luft og klima, landskabelig påvirkning samt natur i øvrigt.
- 4) Om kommunen kan planlægge for multifunktionel arealanvendelse af jordarealer.

Planklagenævnet finder på baggrund af en udførlig gennemgang af alle fire punkter, at der ikke kan gives medhold i klagen over nogle af de fire punkter, herunder at der er det fornødne grundlag for at udelukke skade, for så vidt angår Natura 2000 og bilag 4 arter.

Miljø- og Fødevareklagenævnet har haft samme vurdering af spørgsmål om inhabilitet som Planklagenævnet og har forholdt sig til yderligere følgende klagepunkter

- 1) Projektopdeling
- 2) Natura 2000-områder
- 3) Bilag IV-arter
- 4) Natur i øvrigt
- 5) Alternativer
- 6) Støj
- 7) Grundvand, herunder miljøfremmede stoffer
- 8) Luft og klima
- 9) Visuelle påvirkninger

Miljø- og Fødevareklagenævnet finder på baggrund af en udførlig gennemgang af de øvrige klagepunkter, at der ikke kan gives medhold i nogen af klagepunkterne.

Miljø- og Fødevareklagenævnet bemærker dog, at vurderingen af påvirkning på Natura 2000-områder og bilag IV-arter skal fremgå af § 25-tilladelsen, hvilket Viborg Kommune bør iagttage ved en fornyet behandling af sagen.

Grundlag for fornyet behandling

Hvis byrådet fortsat ønsker at planlægge for solceller og vindmøller ved Sjørring, er der på baggrund af afgørelserne fra nævnene grundlag for at tilvejebringe et nyt plangrundlag uden større ændringer. Dette skal dog konsekvensrettes, så det refererer til Kommuneplan 2025-2036 og nyt udkast til § 25-tilladelse skal opfylde den anvisning, som Miljø- og Fødevareklagenævnet har givet.

I så fald vil forvaltningen udarbejde et justeret planforslag med henblik på politisk vedtagelse og offentlig høring i mindst 8 uger.

Alternativer

Hvis byrådet ikke vedtager planforslag til fornyet høring, vil plangrundlag samt miljørapport fortsat vil være ophævet.

Tidsperspektiv

Udarbejdelse af fornyet plangrundlag	Primo 2026
Forslag til plangrundlag til vedtagelse	Medio 2026
Offentlig høring	Medio 2026
Endelig vedtagelse af lokalplan, miljørapport, mv.	Ultimo 2026

Økonomiske forhold og konsekvenser

Det forventes ikke at have økonomiske konsekvenser for kommunen, om planlægningen stoppes eller videreføres.

Videreføres planlægningen, så projektet kan realiseres, vil det betyde, at opstiller skal indbetale mellem 7,9 og 8,9 mio. kr., alt efter valg af vindmøller, til Grøn Pulje. Kommunen administrerer puljen, som kan anvendes bredt til tiltag i kommunens område.

Juridiske og planmæssige forhold

Forvaltningen vurderer, at planlægningen har principiel betydning for kommunen og for opfyldelse af byrådets mål i klimaplanen. Endelig stillingtagen til, om planlægningen for solceller og vindmøller ved Sjørring skal fortsætte, skal derfor ske i byrådet.

Bilag

Lokalplan nr. 617

Kommuneplantillæg nr. 114

Samlet miljørapport for solcelleanlæg og vindmøller ved Sjørring

§ 25-tilladelse

Sjørring - Miljø- og Fødevarerklagenævnet ophæver § 25-tilladelse

Sjørring - Planklagenævnet ophæver lokalplan med tilhørende miljørapport

Punkt 5: Igangsætning af plan for bæredygtig jordhåndtering i Viborg Kommune

25/26721

Resume

En plan for jordhåndtering kan danne grundlag for en langsigtet og bæredygtig håndtering af overskudsjord, hvor overskudsjord nyttiggøres eller håndteres lokalt, og behovet for transport reduceres. Strategien vil bidrage til kommunens erhvervsvenlighed, klimamål og understøtte cirkulær økonomi ved at se overskudsjord som en ressource frem for affald.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima- og Miljøudvalget,

1. at der udarbejdes en plan for bæredygtig jordhåndtering for Viborg.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget besluttede,

1. at der udarbejdes en plan for bæredygtig jordhåndtering for Viborg.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

I forbindelse med bygge- og anlægsprojekter transporteres overskudsjord ofte over lange afstande. Der findes kun ét eksisterende ressourcecenter i Viborg Kommune – ved Stoholm – og mulighederne for lokal håndtering er begrænset. Det resulterer i store CO₂-udledninger fra tung trafik og store udgifter til jordhåndtering i byggeprojekter. Lokale aktører fra bygge- og anlægsbranchen har efterspurgt mulighed for nyttiggørelse eller håndtering lokalt i et ressourceområde.

Kommuneplan 2025-2036 fastlægger, at der skal tilstræbes jordbalance inden for planområder. Overskudsjord skal søges håndteret lokalt fx til rekreative landskaber og støjafskærmning, for at reducere transport og mindske udledning drivhusgasser. Dette søges implementeret i nye lokalplaner, men der er fortsat behov for en samlet og langsigtet plan for jordhåndtering i kommunen.

En plan for bæredygtig jordhåndtering kan skabe en fælles retning for, hvordan overskudsjord kan ses som en ressource, der håndteres bæredygtigt og effektivt. Planen kan sigte mod at tilvejebringe konkrete og fleksible løsninger til lokal nyttiggørelse af overskudsjord fra bygge- og anlægsprojekter.

Viborg Kommune administrerer flytning af jord efter jordforureningsloven.

Overskudsjord fra bygge- og anlægsprojekter i byzone inden for områdeklassificeringen betragtes som udgangspunkt som lettere forurenede, hvorfor der er krav til anmeldelse af flytning og analyse af overskudsjord fra disse områder.

En opgørelse fra 2023-2025 viser, at der årligt er anmeldt følgende mængder overskudsjord i kommunen:

År	Total (tons)	Heraf ren jord (tons)
2025	277.714	218.160
2024	202.898	152.117

Hertil håndteres overskudsjord udenfor de anmeldte områder og internt på egen grund. Kommunen er ikke bekendt med denne mængde.

Størstedelen af overskudsjorden stammer fra anlægs- og byggeprojekter. Efter konkret miljø- og planmæssig vurdering skal overskudsjord så vidt muligt nyttiggøres i disse projekter.

Derudover kan der identificeres arealer og nyttiggørelsesprojekter f.eks. rekreative projekter, der kan anvende overskudsjord.

I det åbne land kan der i et vist omfang gives tilladelse til terrænregulering, fx ved udjævning af vandlidende lavninger og visse skråninger, når det er nødvendigt for forbedring af den landbrugsmæssige drift. Terrænregulering, der går ud over dette, anses imidlertid som ændret anvendelse til opbevaring af overskudsjord og kræver landzonetilladelse eller planlægning. Planklagenævnet har generelt udtalt, at opbevaring af overskudsjord fra bygge- og anlægsprojekter ikke bør løses gennem landzonetilladelser.

Forvaltningen vurderer, at der er behov for varige ressourceområder til håndtering af ren og lettere forurenede overskudsjord. Sådanne ressourceområder kan kræve planlægning og miljøvurdering. Forvaltningen vil sideløbende med planen undersøge mulige lokationer til ressourceområde.

Plan for bæredygtig jordhåndtering for Viborg Kommune

Forvaltningen foreslår, at der udarbejdes en plan for bæredygtig jordhåndtering, som tager udgangspunkt i følgende 4 principper:

1. Reducer

Begræns mængden af overskudsjord ved at stræbe efter jordbalance i bygge- og anlægsprojekter, eller at tilrettelægges arbejdes, så der graves mindre og mindre dybt.

2. Nyttiggør

I projekter, hvor det ikke er muligt at opnå jordbalance, skal der findes nyttiggørelsesprojekter inden for kommunegrænsen.

3. Opbevar

I de tilfælde, hvor det ikke er muligt at køre overskudsjord direkte til lokal nyttiggørelse, skal der etableres ressourceområder til opbevaring, kartering (håndtering og analyse) og forædling af jorden, til der er brug for jorden lokalt.

4. Deponer

Deponering af jord bør være sidste udvej.

Planen kan omfatte:

- Mål og principper
- Baggrund
- Opgørelse af jordmængder og anvendelse og udnyttelsesmuligheder
- Kortlægning af kommende anlægs- og byggeaktiviteter
- Handlinger
- Organisering og implementering

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Forvaltningen foreslår følgende udkast til tidsplan:

Analyse og inddragelse af interessenter   Primo/Medio 2026

Politisk stillingtagen til forslag til planen   Ultimo 2026

Endelig vedtagelse af planen   Primo 2027

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

En strategisk jordhåndteringsplan er ikke en lovbunden opgave.

Implementering og realisering af jordhåndteringsplanen kan medføre, at der skal vedtages tillæg til kommuneplanen samt lokalplaner.

Punkt 6: Temadrøftelse: Aftale om et Grønt Danmark

24/37011

Resume

Klima- og Miljøudvalget drøfter status for implementering af ”Aftale om et Grønt Danmark” på baggrund af oplæg fra forvaltningen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget drøfter oplæg fra forvaltningen.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget drøftede forvaltningens oplæg.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Regeringen (Socialdemokratiet, Venstre og Moderaterne) samt Socialistisk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti og Radikale Venstre har den 18. november 2024 indgået en bred politisk rammeaftale om implementering af regeringens ”Aftale om et Grønt Danmark”, som regeringen indgik med Den Grønne Trepert den 24. juni 2024. Den Grønne Trepert bestod af repræsentanter fra Landbrug & Fødevarer, Danmarks Naturfredningsforening, Fødevarerforbundet NNF, Dansk Metal, Dansk Industri og Kommunernes Landsforening.

Status og nyt vedrørende implementering af aftalen vil blive gennemgået på udvalgsrådet.

Rammeaftale mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL om kommunernes opgaver i omlægningsindsatsen i medfør af ”Aftale om et Grønt Danmark” og ”Aftale om implementering af et Grønt Danmark” er vedlagt som bilag 1.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Rammeaftale mellem Ministeriet for Grøn Trepert og KL

Punkt 7: Gennemførelse af Viborg Kommunes indsats efter Statens vand- og naturplanlægning i 2026 (bevillingssag)

26/1346

Resume

Kommunen gennemfører forundersøgelser og realiseringsprojekter inden for tilskudsordninger under den statslige vand- og naturplanlægning. Det omfatter vådområdeprojekter, lavbundsprojekter og vandløbsprojekter. Dertil kommer klima-lavbundsprojekter, som administreres efter en anden tilskudsordning.

Projekterne gennemføres inden for de bevillingsmæssige tilsagn, som Staten meddeler til de enkelte projekter. Via en rammebevilling afholder kommunen udgifterne, som efterfølgende refunderes af Staten.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår, at Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 102.403.000 kr. til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2026” med rådighedsbeløb på 8.650.000 kr. i 2026. De resterende rådighedsbeløb jfr. tabel 1 afsættes ikke på nuværende tidspunkt, men indgår i drøftelserne i forbindelse med den kommende budgetlægning for 2027-2030,

2. at rådighedsbeløbet i 2026 på 8.650.000 kr. finansieres midlertidigt af kassebeholdningen, og

3. at der gives en anlægsindtægtsbevilling på 102.403.000 kr. til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2026” og rådighedsbeløbene behandles ligeledes som nævnt under punkt 1 i forbindelse med den kommende budgetlægning.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget indstiller til byrådet,

1. at der gives en anlægsudgiftsbevilling på 102.403.000 kr. til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2026” med rådighedsbeløb på 8.650.000 kr. i 2026. De resterende rådighedsbeløb jfr. tabel 1 afsættes ikke på nuværende tidspunkt, men indgår i drøftelserne i forbindelse med den kommende budgetlægning for 2027-2030,

2. at rådighedsbeløbet i 2026 på 8.650.000 kr. finansieres midlertidigt af kassebeholdningen, og

3. at der gives en anlægsindtægtsbevilling på 102.403.000 kr. til kontoen ”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter 2026”, og rådighedsbeløbene behandles ligeledes som nævnt under punkt 1 i forbindelse med den kommende budgetlægning.

Sagsfremstilling

Historik

Seneste bevilling er givet den 18. december 2024. Her godkendte byrådet en indstilling fra Klima- og Miljøudvalget om at give en anlægsudgift – og anlægsindtægtsbevilling på 39.712.000 kr. for 2025 ([link til sag nr. 10 på byrådsmødet den 18. december 2024](#)).

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Byrådet har de seneste år frigivet anlægsbevillinger til gennemførelse af projekter med ophæng i Statens vandområdeplaner, Natura 2000-planer og lavbundsordninger. EU og Danmark har fastsat en række mål for natur og overfladevand samt klima, som kommunen gennem disse projekter skal understøtte opnåelsen af.

Projekterne udføres med faste procedurer og er altovervejende 100 % finansieret af EU og/eller Staten. Administrationsmodellen forudsætter dog, at kommunerne i første omgang betaler projektudgifterne, som efter

projektafslutning søges refunderet. Bevillingerne er derfor både udgifts- og indtægtsbevillinger. Forvaltningens arbejde for at indfri EU's målsætninger for natur og overfladevand er afhængig af bevillingen.

Vandløbsprojekter

Kommunen skal undersøge og så vidt muligt gennemføre de vandløbsindsatser, som er udpeget til en indsats i de statslige vandområdeplaner.

Vådområdeprojekter

Den overordnede styring af proces for vådområdeprojekterne med bl.a. prioritering og igangsætning af projekterne foretages i hhv. Lokal Grøn Trepert Limfjorden og Lokal Grøn Trepert Randers Fjord.

Lavbundsprojekter

Kommunen udvælger og prioriterer selv indsatsen inden for kommunens grænser.

Lavbundsprojekter administreres sammen med vådområdeprojekter efter retningslinjer i en fælles bekendtgørelse.

Ved lavbundsprojekter og vådområdeprojekter er der mulighed for en jordfordeling, som håndteres og finansieres af Landbrugsstyrelsen. Denne udgift er dermed ikke en del af bevillingerne til kommunerne i disse projekter.

Klima-lavbundsprojekter

I 2025 blev der vedtaget en ny ordning for etablering af klima-lavbundsprojekter. Til forskel fra ”almindelige” lavbundsprojekter kan forvaltningen nøjes med at lave en ansøgning om finansiering. Ansøgningen skal i denne ordning indeholde udgifter for det samlede projekt. Der gives tilsagn om tilskud til de indledende undersøgelser af dels de natur- og miljømæssige forhold og dels de ejendomsmæssige forhold i projektet.

Samtidig gives der tilsagn om tilskud til etablering af projektet. Denne del af tilsagnet aktiveres dog kun, hvis projektet efter de indledende undersøgelser viser sig realiserbart. Der er ikke mulighed for en jordfordeling. Anlægsbevillingen, der søges frigivet, skal alene finansiere udlæg til forundersøgelsen for klimalavbundsprojekter. I forbindelse med realisering ansøges om yderligere midler til finansiering af udlæg til bl.a. erstatning til lodsejere. Der bliver åbnet for nye ansøgninger til klimalavbundsprojekter i 2025.

Af tabellen nedenfor fremgår det afsatte budget på investeringsoversigten for 2026-2031 (tabel 1).

	2026	2027	2028	2029-31	I alt
Investeringsoversigt 2026-2031:					
Statsligt finansierede vand- og naturprojekter – Ramme (udgifter)	0	0	0	51.000	51.000
Statsligt finansierede vand- og naturprojekter – Ramme (indtægter)		0	0	0	0
Rådighedsbeløb til bevilling:					
Udgifter	8.650.000	16.750.000	28.550.000	48.402.000	102.352.000
Indtægter	0	0	-10.500.000	-91.903.000	-102.403.000

Tabel 1: Investeringsoversigt 2026-2029 viser de budgetterede anlægsudgifter og -indtægter, jf. anlægsbudget 2026. Rådighedsbeløb til bevilling er udgifter til og indtægter fra kendte forundersøgelser og realiseringsprojekter i 2026-2031.

Rammebevillingen for 2026

Forvaltningen har lavet et kvalificeret bud på de projekter, som forventes at indgå i rammebevillingen for 2026. Mindre justeringer i projektporteføljen for rammebevillingen kan forekomme.

Vandløbsprojekter

Der søges tilsagn til forundersøgelse og realisering af vandløbsprojekter.

Vådområdeprojekter

Der søges tilsagn til forundersøgelse og realisering af vådområdeprojekter.

Lavbundsprojekter

Der søges tilsagn til forundersøgelse og realisering af lavbundsprojekter.

Det er forvaltningens forventning, at de nævnte ansøgninger imødekommes.

Der er flere realiseringer af lavbundsprojekter på vej, og det forventes, at den økonomiske ramme for 2027 vil være i samme størrelsesorden som rammen for 2026.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Projekterne under 2026-rammen forventes gennemført i perioden 2026–2031. For nogle projekter kan det evt. blive nødvendigt at forlænge projektperioden yderligere.

Til de statslige vådområdeplaner, som er en del af den grønne trepart, har Staten besluttet at der frem mod 2030 skal udtages 70.000 ha lavbundsarealer plus randarealer i alt 140.000 ha.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Der blev ikke afsat budget til nye (ikke bevilgede) statsligt finansierede vand- og naturprojekter i forbindelse med budgetforhandlingerne for 2026-2029.

Der fremgår følgende af budgetforliget indgået for budget 2026:

”Statsligt finansierede vand- og naturprojekter

Der afsættes ikke yderligere midler til statslig finansierede vand- og naturprojekter, da der arbejdes på at få ændret på regelsættet, så vand- og naturprojekter ikke belaster den kommunale anlægsramme og heller ikke den kommunale likviditet. En problemstilling der vil accelerere i de kommende år i takt med, at den grønne 3-partsaftale rulles ud. I det omfang der bliver behov for det i 2026, er byrådet indstillet på at tillægsbevilge finansieret af de statslige midler”

Det samlede udgiftsniveau for projekterne i perioden 2026 til 2032 er beregnet og anslået med udgangspunkt i lignende afsluttede projekter. Der er derfor en stor usikkerhed omkring det anslåede udgiftsniveau.

De udgifter, som Viborg Kommune afholder på forundersøgelserne, er egne timer, udgifter til eksterne konsulenter (det drejer sig om f.eks. tekniske forundersøgelser som opmåling af vandløb ol., naturregistrering, modelberegning og udarbejdelse af teknisk rapport).

Til realisering af projekterne afholder Viborg Kommune udgifter til egne timer, eksterne konsulenter (f.eks. detailprojektering inkl. tilpasninger, ansøgning af tilladelser ol., udbud af anlægsopgave, kontrakt med entreprenør samt tilsyn med anlæg, udgifter til entreprenør, arkæologiske undersøgelser, information samt lodsejermøder).

Til forundersøgelser og realisering af projekterne anslås et udgiftsniveau mellem 650 og 700 mio. kr. inkl. de ca. 102 mio. kr., der søges bevilling til i denne sag.

Som reglerne er i øjeblikket, belaster anlægsudgifterne til projekterne den statslige anlægsramme – også selv om de er fuldt finansieret af f.eks. Staten, da anlægsrammen opgøres ud fra bruttoudgifter. Hvis der ikke bliver ændret i reglerne

omkring beregning af anlægsrammen i forhold til de statslige vådområdeprojekter, vil de store fremtidige investeringer i vådområdeprojekterne derfor belaste anlægsrammen væsentligt i de kommende år.

Der gøres opmærksom på, at det ikke er normal praksis, at der ikke afsættes rådighedsbeløb til de bevillinger, der gives. Det vurderes imidlertid, at der ikke vil være plads til udgifterne inden for den normale statslige anlægsramme i de kommende år, uden at det vil gå hårdt ud over beløb til allerede afsatte projekter. Der vil derfor blive lagt pres på KL og regeringen for i den kommende økonomiaftale at finde en løsning på rammeproblematikken i forbindelse med de store anlægsudgifter til den type projekter, sagen omhandler. Afsættelse af rådighedsbeløb vil derfor indgå i den kommende budgetlægning for 2027-2030.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 8: Temadrøftelse: Behandling af Gudenåcentralens ansøgning om fortsat drift

14/23695

Resume

Viborg Kommune behandler fortsat Gudenåcentralens ansøgning om fortsat drift af Tangeværket.

Klima-, Miljø- og Naturudvalget drøfter på baggrund af oplæg fra forvaltningen den videre sagsbehandling og politisk proces frem mod en afgørelse.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima-, Natur- og Miljøudvalget,

1. at udvalget drøfter den videre sagsbehandling og politiske proces på baggrund af oplæg fra forvaltningen.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget drøftede den videre sagsbehandling og politiske proces på baggrund af oplæg fra forvaltningen.

Sagsfremstilling

Historik

Byrådet besluttede den 29. januar 2025 ([link til sag nr. 20 i byrådet den 29. januar 2025](#)), at den videre behandling af Gudenåcentralens ansøgning om vandindvindingstilladelse genoptages.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Forvaltningen vil på mødet orientere om sagens baggrund, status og grundlag for habitatvurdering samt juridiske aspekter i forhold til afgørelse om vandindvindingstilladelse.

I forlængelse af orienteringen vil der være oplæg til drøftelse af det videre sagsforløb, hvor der blandt andet vil være særligt fokus på:

- politisk styring og forventningsafklaring
- håndtering af kommunikation
- ønsket tids- og beslutningsplan

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Punkt 9: Etablering af privat bade-/bådebro i beskyttet sø matr.nr 13y Overlund By, Asmild

25/5254

Resume

Der er søgt om at etablere en privat bade-/bådebro i Viborg Nørresø, der er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3. Etableringen kan medføre en tilstandsændring og forudsætter derfor dispensation i henhold til naturbeskyttelsesloven. Broens placering fremgår af oversigtskortet i bilag 1.

Klima- og Miljøudvalget skal tage stilling til, om der skal meddeles afslag på ansøgning om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Indstilling

Direktøren fra Teknik & Miljø indstiller til Klima-, Miljø- og Naturudvalget,

1. at der meddeles afslag på dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, og
2. at der fremadrettet meddeles afslag på ansøgninger om dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til private bade-/bådebroer jf. praksis på området.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget besluttede,

1. at der meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3, og
2. at der fremadrettet meddeles dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3 til private bade-/bådebroer jf. kommunens retningslinjer på området.

Stine Isaksen (Å) og Natja Hedegaard Gram (A) stemte imod, da det ikke længere er muligt at give dispensation til private broer, idet det er i strid med naturbeskyttelsesloven og praksis på området.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget vedtog den 22. marts 2018 Regulativ for Viborgsøerne ([link til sag nr. 4 i Klima- og Miljøudvalget den 22. marts 2018](#)).

Klima- og Miljøudvalget vedtog den 23. januar 2024 dispensation i lignende sag ([link til sag nr. 9 i Klima- og Miljøudvalget den 23. januar 2024](#)) til etablering af privat bade-/bådebro i beskyttet sø.

Inddragelse og høring

I overensstemmelse med almindelig praksis og for at sikre en fuldt oplyst sag har der været afholdt en besigtigelse, inden der er truffet afgørelse i sagen. Ansøger deltog i besigtigelsen.

Beskrivelse

Ansøger ønsker at etablere en bro på 8,0 x 1,3 meter med brodækket ca. 0,5 meter over dagligt vandspejl ud for Nørresøvej 50. Der er flere lignende broer i nærheden.

Broen ønskes anlagt på en placering, hvor der frem til 2004 har været en bådebro. Området bærer præg af at være haveanlæg uden nogen overgangszone mellem græsplæne og søens bredzone. Ansøgningsmaterialet fremgår af bilag 2.

Lovgrundlag

Ifølge naturbeskyttelseslovens § 3 er det forbudt at ændre tilstanden af naturområder over 2.500 m² og søer over 100 m².

Formålet er at bevare de beskyttede naturtyper som levesteder for vilde dyr og planter.

Hvis et areal er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, giver samme lovs § 65 kommunen mulighed for i særlige tilfælde at dispensere fra forbuddet mod ændringer.

Hvis der er grundlag for at meddele dispensation, kan kommunen stille vilkår om f.eks. tidspunkter, materiale- og metodevalg mv. Praksis på området er restriktiv ud fra både biologisk-faglige argumenter og risiko for præcedens, men muligheden for dispensation kan udnyttes i særlige tilfælde, hvilket oftest sker, når der er tale om naturforbedringer, f.eks. oprensning af søer eller genslyngning af vandløb, eller når der er tale samfundsmæssig betydning, f.eks. anlæg af infrastrukturanlæg.

Reglerne er udtryk for en generel samfundsmæssig interesse i, at de beskyttede naturtyper opretholdes og ikke løbende forringes. Det er derfor ikke nok, at der er påvist en væsentlig økonomisk eller rekreativ interesse i at et indgreb finder sted.

Status

Ved Viborg Nørresø er der gennem tiden etableret private broer ud for hovedparten af de private grunde.

[Regulativ for Viborg Søerne](#) beskriver, at etablering af broer kræver dispensation fra naturbeskyttelseslovens § 3.

Indtil nu har forvaltningen, jf. Klima- og Miljøudvalgets tidligere beslutning ([link til sag nr. 9 i Klima- og Miljøudvalget den 23. januar 2024](#)), meddelt dispensation til mindre private broer når disse ikke vurderes at medføre permanente tilstandsændringer i beskyttede søer.

På det seneste har Miljø- og Fødevarerklagenævnet truffet flere afgørelser, hvor der meddeles afslag på dispensationer til broer med private interesser for øje. Klagenævnet lægger i deres afgørelser vægt på, at der ikke er en bagatelgrænse for tilstandsændring og dermed mulighed for dispensation. Dette gælder også, hvis tilstandsændringen er midlertidig i forbindelse med etablering. Klagenævnet har dermed fastslået, at der ikke længere kan dispenseres til private broer i beskyttede søer.

Forvaltningens bemærkninger

Det er i den konkrete sag, forvaltningens vurdering at etablering af broen ikke vil forårsage permanente tilstandsændringer og, at naturtilstanden på stedet hurtigt vil kunne genetablere sig efter etableringen.

Inden Miljø- og Fødevarerklagenævnets ændrede praksis på området ville en sag som denne ikke være forelagt udvalget, da forvaltningen vurderer, at der er tale om en bro, som ikke medfører en permanent tilstandsændring.

Som beskrevet er det dog ikke længere muligt at meddele dispensation til private broer i beskyttede søer jfr. praksis. Det er forvaltningens vurdering, at dette vil være i strid med naturbeskyttelsesloven og praksis på området, hvorfor der bør gives afslag på denne ansøgning samt lignende ansøgninger fremadrettet.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Oversigtskort

Ansøgning badebro Nørresøvej 50

Punkt 10: Klage over miljøgodkendelse til oplag af stabiliseret spildevandsslam

25/23016

Resume

Viborg Kommune har meddelt miljøgodkendelse til Dalgas A/S til oplagring af stabiliseret spildevandsslam i eksisterende beholdere samt i lade på Stadionvej 91, 7470 Karup. Ejeren af Stadionvej 85, 7470 Karup, har indgivet klage over afgørelsen.

Klima-, Miljø-, og Naturudvalget orienteres om afgørelsen og klagen.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima-, Miljø-, og Naturudvalget,

1. at afgørelsen tages til efterretning, og klagen dermed videresendes til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø-, og Naturudvalget besluttede,

1. at afgørelsen tages til efterretning, og klagen dermed videresendes til Miljø- og Fødevarerklagenævnet.

Sagsfremstilling

Historik

Intet.

Inddragelse og høring

For at sikre, at sagen er fuldt oplyst, er Dalgas A/S, ejendommens ejer og tilstødende naboer blevet partshørt med mulighed for at indsende bemærkninger til afgørelsen. Forvaltningen har i den forbindelse vurderet, at klager ikke er væsentligt individuelt berørt af afgørelsen, hvorfor de ikke er partshørt i sagen.

Beskrivelse

Viborg Kommune har den 19. november 2025 meddelt miljøgodkendelse til opbevaring af stabiliseret spildevandsslam i to gyllebeholdere samt i en lade. Beholdere og lade er eksisterende anlæg på Stadionvej 91, 7470 Karup. Miljøgodkendelsens ansøger er Dalgas A/S. Miljøgodkendelsen er vedlagt som bilag 1.

Ejer og beboer på Stadionvej 85, 7470 Karup, har den 1. december 2025 klaget over afgørelsen. Klager fremfører en række forhold vedrørende lugtgener, udvaskning fra slamoplaget og udbringning af slam, mangel på information om tilladelser og regulering af udbringning, sundhedsrisici, påvirkning af plante- og dyreliv samt eksisterende forurening.

Klager anfører, at miljøgodkendelsen medfører omkring 700 årlige transporter med spildevandsslam. Klager nævner desuden, at de ikke er blevet partshørt i sagen. Klage over miljøgodkendelsen er vedlagt som bilag 2.

Forhold vedrørende lugtgener og transporter er belyst og vurderet i miljøgodkendelsen, og klagen giver ikke anledning til ændring af disse vurderinger.

Risiko for udvaskning fra selve oplaget er ligeledes vurderet i miljøgodkendelsen. Forvaltningen har ikke vurderet forhold vedrørende udvaskning og sundhedsrisici i forbindelse med udbringning af stabiliseret spildevandsslam, idet dette ligger udenfor virksomhedens aktiviteter og dermed uden for miljøgodkendelsens rammer. Udbringning af spildevandsslam på landbrugsjord er reguleret af bekendtgørelse om anvendelse af affald til jordbrugsformål og er almindelig praksis i landbruget. Udbringning skal anmeldes til kommunen, og hvis bekendtgørelsens krav overholdes, vurderes der ikke at være væsentlige miljø- eller sundhedsmæssige risici forbundet hermed.

Plante- og dyreliv vurderes i miljøgodkendelsen i forhold til habitatbekendtgørelsen og har ikke givet anledning til fastsættelse af særskilte vilkår. I forbindelse med VVM-screeningen er det vurderet, at projektet ikke vil have væsentlig indvirkning på § 3-beskyttet natur, habitatnatur eller bilag IV-arter.

Klager har endvidere henvist til en eksisterende forurening på ejendommen. Ejendommen har tidligere været kortlagt på vidensniveau 1 (V1), men størstedelen af arealet er udgået af kortlægningen, idet Region Midtjylland har præciseret, at forureningen er beliggende ca. 500 meter øst for slamoplaget. Forureningen vurderes ikke at have betydning for det godkendte slamoplag.

Klager kontaktede første gang kommunen den 26. november 2025. Under samtalen ønskede klager oplysninger om tilladelser eller arealer til udbringning af slam. Klager oplyses om, at forvaltningen har truffet de nødvendige afgørelser vedrørende slamoplaget. Udbringning af slam foregår de fastsatte regler, og enhver, der kan overholde bekendtgørelsens krav, kan udbringe egnet spildevandsslam på egne arealer. Det kan derfor ikke på forhånd fastlægges eller stilles krav om, hvor slammet vil blive udbragt.

Forvaltningen vurderer samlet set, at klagen ikke indeholder nye oplysninger eller væsentlige argumenter, der giver retligt grundlag for at ændre afgørelsen eller forvaltningens vurderinger.

En klage over en miljøgodkendelse har ikke opsættende virkning, medmindre klagenævnet beslutter det. En meddelt miljøgodkendelse kan udelukkende revurderes eller virksomhedens indretning og drift påbydes ændringer indenfor 8 år efter meddelelsestidspunktet, hvis

- 1) der er fremkommet nye oplysninger om forureningens skadelige virkning,
- 2) forureningen medfører miljømæssige skadevirkninger, der ikke kunne forudses ved godkendelsens meddelelse,
- 3) forureningen i øvrigt går ud over det, som blev lagt til grund ved godkendelsens meddelelse,
- 4) væsentlige ændringer i den bedste tilgængelige teknik skaber mulighed for en betydelig nedbringelse af emissionerne,
- 5) det af hensyn til driftssikkerheden i forbindelse med processen eller aktiviteten er påkrævet, at der anvendes andre teknikker,
- 6) der er fremkommet nye oplysninger om sikkerhedsmæssige forhold på virksomheder, der er omfattet af regler fastsat i medfør af § 7 om risikobetonede processer mv. eller om sikkerhedsmæssige forhold ved de stoffer, som oplagres på disse virksomheder, eller
- 7) der i øvrigt er kommet nye oplysninger om behovet for afgittringer på ferskvandsdambrug af hensyn til beskyttelsen af faunaen i vandløb og søer.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Miljøgodkendelse af oplag af stabiliseret slam i gyllebeholdere og lade på Stadionvej 91, 7470 Karup J

Klageskrift vedrørende oplagring af spildevandsslam

Punkt 11: Klage over fornyet tilslutningstilladelse til Mammen Mejeri

12/138855

Resume

Viborg Kommune har ved påbud meddelt Mammen Mejerierne A/S ændrede krav i deres tilslutningstilladelse vedrørende kemisk og biologisk iltforbrug for at undgå skadelige virkninger af svovlbrintedannelse i kloaksystemet.

Mammen Mejerierne A/S har klaget over påbuddet.

Klima-, Miljø- og Naturudvalget skal tage stilling til, om sagen skal genoptages, eller om afgørelsen skal fastholdes.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at afgørelsen fastholdes, og klagen dermed videresendes til Miljø- og Fødevareklagenævnet, da der ikke er indkommet væsentlige argumenter for at lempe på de fastsatte grænseværdier eller reducere de foreslåede prøveparametre.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget besluttede,

1. at forvaltningen genoptager sagen.

Stine Isaksen (Å) og Natja Hedegaard Gram (A) stemte imod, idet der ikke er indkommet væsentlige argumenter for at lempe på de fastsatte grænseværdier eller reducere de foreslåede prøveparametre.

Stine Isaksen (Å) og Natja Hedegaard Gram (A) begærer sagen i byrådet.

Sagsfremstilling

Historik

Sagen er tidligere behandlet i Klima- og Miljøudvalget ([link til sag nr. 8, i Klima- og Miljøudvalget den 25. november 2025](#)), hvor det blev besluttet at udsætte sagen med henblik på en yderligere dialog mellem Energi Viborg Vand A/S og Mammen Mejerierne A/S.

Inddragelse og høring

For at sikre at sagen er fuldt oplyst, er Mammen Mejerierne A/S blevet partshørt og varslet om afgørelsen i overensstemmelse med god forvaltningsskik og sædvanlig praksis.

Hen over årene har forvaltningen flere gange været i kontakt med og afholdt møder med Mammen Mejerierne A/S og Energi Viborg Vand A/S for at finde en løsning på gentagne overskridelser af grænseværdierne for bl.a. kemisk iltforbrug.

Beskrivelse

I henhold til miljøbeskyttelsesloven kan kommunalbestyrelsen, hvis et spildevandsanlæg ikke fungerer miljømæssigt forsvarligt, påbyde, at der foretages den nødvendige forbedring eller fornyelse af anlægget. Tilsynsmyndigheden kan endvidere ændre vilkår fastsat i en tilladelse, hvis de tidligere fastsatte vilkår må anses for utilstrækkelige eller uhensigtsmæssige.

Viborg Kommune har ved påbud meddelt Mammen Mejerierne A/S ændrede krav i deres tilslutningstilladelse, da Energi Viborg Vand A/S har vurderet, at grænseværdierne for kemisk og biologisk iltforbrug (COD og BOD) bør skærpes for at undgå skadelige virkninger af svovlbrintedannelse i kloaksystemet, som er en konsekvens af for høje værdier. Denne afgørelse er vedlagt som bilag 1.

Mammen Mejerierne A/S har testet et forrenseanlæg, som skulle nedbringe COD og BOD i spildevandet, men er ved seneste møde den 1. september 2025 mellem virksomheden, Energi Viborg Vand og Viborg Kommune blevet oplyst om

følgende:

De testresultater, der er indsendt til Energi Viborg Vand (EVV), tyder umiddelbart på, at der er udfordringer med at opnå tilstrækkelig renseseffekt med det valgte forrensingsanlæg. EVV's udfordringer består i høj grad af problemer afledt af svovlbrintedannelse, og med de foreløbige testresultater vil der med et forholdsvis højt indhold af letomsætteligt COD (efter den testede forrensning) formentlig fortsat være store udfordringer. Derfor kan der være behov for at kigge i andre retninger.

Problemet med svovlbrintedannelsen er nu så stort, at EVV på trods af massiv tilsætning af kemi ikke kan nedbringe svovlbrintedannelsen. Udover store udgifter til reparation af afløbssystem og kemikalier er konsekvenserne lugtgener og mest alvorligt sundhedsfare for driftspersonale og andre, der eksponeres for svovlbrinten, der forekommer i meget høje koncentrationer.

Energi Viborg Vands rådgiver gjorde opmærksom på forskellige metoder til biologisk rensning af spildevandet, der kan være relevante at undersøge nærmere i forhold til reduktion af letomsætteligt COD i mejerispildevand, enten som selvstændig renseløsning eller i kombination med anden forrensning.

Mammen Mejerierne A/S er i påbudsvarslet den 10. oktober 2025 oplyst om, at de kan bidrage med oplysninger, der kan belyse omkostninger, fordele og ulemper af det varslede påbud.

Virksomheden har bl.a. svaret, at COD og BOD krav på hhv. 1000 mg/L og 500 mg/L er for lave. Et krav om biologisk rensning på Mammen Mejerierne A/S vurderes af virksomhedens rådgiver for at være urimeligt, ift. hvad andre lignende virksomheder i Danmark mødes med af krav – herunder virksomhedens eget mejeri i Sdr. Onsild, Mariager Fjord Kommune. Det er efter virksomhedens opfattelse uhørt strenge krav, da de vil kræve, at mejeriet etablerer et biologisk renseanlæg.

Viborg Kommune har ikke modtaget oplysninger fra Mammen Mejerierne A/S, der kan indgå i en økonomisk proportionalitetsvurdering. Derfor blev grænseværdierne for COD og BOD samt pH-intervallet fastholdt.

Mammen Mejerierne A/S har indsendt en klage over påbuddet til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Klagen fremgår af bilag 2.

I klagen nævner Mammen Mejerierne A/S, at de ville have overvejet en anden teknolog end et flotationsanlæg og skriver, at flotationsanlægget formentlig ikke vil kunne indgå i løsningen. På mødet med Energi Viborg Vand og virksomheden den 1. september 2025 gjorde Energi Viborg Vands rådgiver dog mejeriet opmærksomt på, at et biologisk renseanlæg let kunne kobles på det etablerede forrenseanlæg, og at investeringen i forrenseanlægget derfor ikke vil være spildt.

Mammen Mejerierne A/S skriver desuden, at mejeriet efter forrensning kun bidrager med 12-18 % af Bjerringbro renseanlægs COD-kapacitet, så der må være andre kilder til svovlbrinteproblemerne end mejeriet. Problemet med svovlbrinte opstår imidlertid i ledningen fra Mammen By til Bjerring, hvor Mammen Mejerierne A/S bidrager med en meget stor andel af COD og BOD, og derfor er årsag til svovlbrinteproblemerne i ledningssystemet og i Bjerring.

Viborg Kommune har på baggrund af udvalgets beslutning den 25. november 2025 ([link til sag nr. 8, i Klima- og Miljøudvalget den 25. november 2025](#)) haft en dialog med Energi Viborg Vand A/S og Mammen Mejerierne A/S den 07. januar 2026. På mødet var der enighed om, at Mammen Mejerierne A/S fortsætter med at rense spildevandet med henblik på at nedbringe udledning af COD og BOD jævnt før den påklagede tilslutningstilladelse.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Tilslutningstilladelse efter forrensning - påbud

Klage over ændrede vilkår i tilslutningstilladelsen final underskrevet

Punkt 12: Revision af klimaplanen (orienterings sag)

25/10504

Resume

Kommunens klimaplan skal revideres. Klima-, Miljø- og Naturudvalget orienteres om processen for revisionen med fokus på den kommende inddragelse af eksterne aktører.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller til Klima-, Miljø- og Naturudvalget,

1. at udvalget tager orienteringen til efterretning.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget tog orienteringen til efterretning.

Sagsfremstilling

Historik

Klima- og Miljøudvalget besluttede på et møde i august, at revision af klimaplanen skal ske efter metoden for kommunal klimaplanlægning (Cities Climate and Transition Framework – CCTF), men uden egentlig re-certificering ([link til sag nr. 5 i Klima- og Miljøudvalget den 12. august 2025](#)).

Inddragelse og høring

Der er planlagt inddragelse og høring i forbindelse med revision af klimaplanen, som metoden (CCTF) foreskriver. Dette indebærer både inddragelse af interne fagmedarbejdere, eksterne virksomheder og fagpersoner samt borgere i kommunen.

Eksterne virksomheder og fagpersoner inddrages i de relevante indsatsområder for at sikre, at planen er vedkommende for dem og fagligt funderet.

Borgerinddragelsen planlægges gennemført ved besøg i 14 byer i kommunen med det mobile aktivitetshus ved de lokale købmænd. Her vil forvaltningen gennem dialog undersøge borgernes største udledningsområder, villighed til at ændre vaner og lyst til at deltage i aktiviteter med fokus på klima.

Besøgene i byerne suppleres med afholdelse af samtalecafeer i 5 af byerne, hvor der bliver tid til både oplæg, dialog om udvalgte emner og fælles opsamling på, hvilke indsatser og aktiviteter borgerne ønsker. Tidsplanen for besøg og samtalecafeer kan ses i bilag 1.

Derudover udsendes spørgeskema til et repræsentativ udsnit af borgerne i kommunen (ca. 3.000 borgere) for at indsamle data om borgernes forbrug og idéer til konkrete klimaindsatser. Dette supplerer data fra samtalecaféerne. Forvaltningen har udarbejdet et udkast til spørgsmålene i spørgeskemaet samt et udkast til følgebrevet til spørgeskemaet. Udkastene kan ses i bilag 2 og 3.

Forvaltningen er i løbet af efteråret påbegyndt inddragelsen af aktører fra etablerede samarbejder bl.a. Det Grønne Råd og varmeværker.

I forbindelse med den endelige vedtagelse af den reviderede klimaplan foreslår forvaltningen desuden, at planen sendes i offentlig høring.

Beskrivelse

Klimaplanen skal revideres hvert fjerde år i forbindelse med en ny byrådsperiode. Revisionen skal sikre fremdrift i klimaarbejdet ved bl.a. at afspejle ny viden og nye nationale rammevilkår. Klimaplanen vedrører drivhusgasser fra alle aktiviteter inden for kommunens geografiske afgrænsning. Den fastsætter rammen for klimaindsatsten i kommunens geografi og indeholder mål, delmål og indsatser – både overordnede og for de enkelte indsatsområder. Ved revisionen kan kun opstilles nye målsætninger, som er mere ambitiøse end de gældende mål.

Klimaplanen revideres efter en international metode for kommunal klimaplanlægning fastsat i standarden Cities Climate Transition Framework (CCTF). Standarden er en opdatering af Climate Action Planning Framework (CAPF), som den gældende klimaplan blev udarbejdet efter. Alle danske kommuner anvender metoden til udarbejdelse og revision af klimaplaner.

Med den opdaterede standard er der skærpet fokus på, hvorledes klimaplanen understøtter en rimelig og retfærdig fordeling af byrder og gevinster. Derudover skal planen beskæftige sig med forbrugsudledninger (scope 3), samt hvordan kommunen mobiliserer og aktiverer borgere, civilsamfund og virksomheder, som er afgørende for, at den grønne omstilling lykkes.

Forvaltningen forventer at opdatere klimaplanens indsatsområder således:

Nuværende indsatsområder	Forslag til nye indsatsområder
Energi	Energi og varme
Transport, mobilitet og byudvikling	Mobilitet Bolig, byggeri og byudvikling
Landbrug og natur	Landbrug og arealanvendelse
Uddannelse af børn, voksne og medarbejdere	Forbrug og ressourcer
Fra affald til ressource	
Grønt erhvervsliv	Erhverv
Viborg Kommune som organisation	Fortsættes, men behandles i særskilt klimahandleplan
Klimatilpasning	Fortsættes, men behandles uden for klimaplanen

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Medio 2025	Igangsætning af revision af klimaplanen.
Medio / ultimo 2025	Planlægning af processen for revision og begyndende inddragelse af eksterne aktører.
Ultimo 2025 / primo 2026	Inddragelse af interne og eksterne aktører med særligt fokus på borgere.
Primo 2026	Udsendelse af spørgeskema til repræsentativt udsnit af borgere i kommunen (ca. 3.000).
Primo 2026 / medio 2026	Udarbejdelse og tilretning af klimaplanen.
August 2026	Klima-, Miljø-, og Naturudvalget behandler forslag til revideret klimaplan.
August – oktober	Offentlig høring om forslag til revideret klimaplan.

2026

Oktober – november 2026 Forvaltningen behandler indkomne høringsvar.

November 2026 Klima-, Miljø-, og Naturudvalget behandler endelig godkendelse af revideret klimaplan.

December 2026 Byrådet behandler endelig godkendelse af revideret klimaplan.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

Intet.

Bilag

Tidsplan for borgerinddragelse ifm. revision af klimaplan

Udkast til spørgeskema ifm. revision af klimaplan

Udkast til følgebrev vedr. spørgeskema ifm. revision af klimaplan

Punkt 13: Mødeliste for Klima-, Miljø- og Naturudvalget 2026

25/29928

Resume

I henhold til de af byrådet vedtagne retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd - herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste – skal byrådet og udvalgene godkende aktiviteter, inden disse kan danne grundlag for udbetalinger. En opdateret mødeliste bliver derfor forelagt udvalget på alle møder.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø foreslår,

1. at Klima-, Miljø- og Naturudvalget tager stilling til mødeliste 2026, herunder de foreslåede nye datoer for temamøder (4. maj og 14. september).

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget godkendte mødelisten.

Sagsfremstilling

Byrådet vedtog på sit møde den 17. december 2014 ([link til sag nr. 6 i byrådet den 17. december 2014](#)) et samlet sæt retningslinjer for de grundlæggende vederlag og andre godtgørelser til medlemmer af Viborg Byråd, herunder reglerne for tabt arbejdsfortjeneste.

Inddragelse og høring

Intet.

Beskrivelse

Mødelisten (bilag 1) fungerer som en kombination af et overblik over medlemmernes mødeaktiviteter og et styringsværktøj i forhold til protokollerede beslutninger omkring konkrete aktiviteter i forhold til tabt arbejdsfortjeneste (litra f).

Hvis Klima-, Miljø- og Naturudvalget godkender den reviderede mødeliste, godkendes dermed også eventuelle aktiviteter i forhold til udbetaling af tabt arbejdsfortjeneste efter litra f.

Alternativer

Intet.

Tidsperspektiv

Intet.

Økonomiske forhold og konsekvenser

Intet.

Juridiske og planmæssige forhold

For konkrete aktiviteter, der hører hjemme under Styrelseslovens § 16, stk. 1, litra f (Andre hverv efter anmodning fra byrådet eller dets udvalg) forudsætter retningslinjerne, at der tilvejebringes en protokolleret beslutning fra enten byråd eller udvalg som betingelse for, at der lovligt kan udbetales erstatning for tabt arbejdsfortjeneste.

Bilag

Mødeliste for Klima-, Miljø- og Naturudvalget 2026

Punkt 14: Meddelelser og gensidig orientering, herunder orientering ved formanden dels om afholdte møder m.m. siden sidste udvalgmøde, dels om planlagte møder

25/33964

Resume

Intet.

Indstilling

Direktøren for Teknik & Miljø indstiller,

1. at udvalget tager orienteringen og meddelelserne til efterretning.

Beslutning i Klima-, Miljø- og Naturudvalget (2026-2029) den 05-02-2026

Klima-, Miljø- og Naturudvalget tog meddelelserne og orienteringerne til efterretning.

Sagsfremstilling

Orientering fra formanden, Lars Mogensen (I)

- Deltager i indvielse af klimavognen den 9. februar 2026 i Skals
- Orientering om deltagelse i åbning af batteripark ved Kvosted Energipark

Orientering fra udvalget

Orientering fra direktøren

- Brev fra Danske Kloakmestre om fejltilslutning og separat kloakering
- Orientering om landzonesager
- Orientering om afgørelse fra Miljø- og Fødevarerklagenævnet angående Vinkel Sdr. Sogns Vandværk

Punkt 15: Lukket: Ejendomssag

25/18819

Punkt 16: Underskriftsark

25/34048

Sagsfremstilling

Udvalget skal godkende beslutningsprotokollen.

For at godkende beslutningsprotokollen skal hvert medlem underskrive elektronisk i Prepare ved at trykke på ”Godkend”.